

HUMAAN FILOSOFEREN.

Er zijn nu eenmaal leringen en krachten op deze aarde waar je een ogenblik bij stil kunt staan en die je ook kunnen helpen, geloof ik, om een eigen levenshouding gemakkelijker en beter te bepalen.

Wanneer ik leef voor het hiernamaals en ik ben een mens op aarde, dan vergeet ik maar al te vaak dat ik leef als mens. Maar mens-zijn is de taak waarvoor je op aarde geboren bent. Je stoffelijk bestaan impliceert dat je te maken hebt met alle dingen die van de wereld zijn. Het is met die dingen die van de wereld zijn waarmee je werken moet en waarmee je uiteindelijk ook jezelf vormen moet. Een mens wordt geboren; vanaf dat ogenblik vindt er een bijna onophoudelijk proces plaats waarbij de mens leert, waarbij de mens gaat denken, waarbij die mens geconditioneerd is, waarbij zijn lichamelijke erfdeel, zijn geestelijke inhoud een rol gaan spelen. En dit alles komt in voortdurende botsing met een wereld die je nooit helemaal de baas kunt, een wereld waarin je je zelf moet bewijzen, ondanks jezelf soms, tot je beseft : dit ben ik en dit zijn mijn mogelijkheden.

U zult dit tot zover - neem ik aan - met mij eens zijn.

Maar nu hebben we een hele hoop vormen van geloof en van denken op deze wereld, die het een beetje moeilijker maken voor de mens om een eigen weg te kiezen. We hebben kerkelijke versies, we hebben filosofische versies, inwijdingsgroepen, loges al dan niet gebaseerd op openbaringen, en in al deze gevallen staan we tegenover een leer die nogal rigide is, ze is strak, ze gaat uit van één waarheid, van één feitenreeks, van één gezag enz. Dat gezag dat zegt, zo is de traditie en zo moet het verder gaan. Dat is ook best te begrijpen ergens; ik kan heel goed begrijpen dat iemand die bv. in een katholieke kerk altijd een Latijnse mis heeft gehoord er een beetje vreemd tegenover staat wanneer dat in de landstaal gaat. Maar ik vraag me af of dat nou zo essentieel is. Is de rite belangrijker dan het leven of niet ?

Er zijn op aarde, ook in de laatste tijd, leraren en meesters geweest die hun eigen leer zo goed mogelijk tot uiting hebben gebracht. Ik zou enkele van die dingen willen citeren. Eén van hen zegt namelijk : het is een dwaas die haast heeft en gaat lopen, ofschoon er een trein rijdt, alleen omdat God hem het lopen heeft mogelijk gemaakt. Het klinkt ergens een beetje dwaas, iedereen zal zeggen nou ja, dat is normaal, maar het betekent iets anders : het betekent dat ik van alle middelen gebruik mag maken die mij sneller tot mijn doel voeren mits ik daarbij trouw blijf aan mijzelf en niet de wereld probeer op te offeren aan mijzelf.

Diezelfde leraar zegt op een gegeven ogenblik, even nuchter en bijna speels : Ach, een mens die zoekt de eeuwigheid vandaag te beleven, vergeet dat hij daar later de tijd voor heeft. Nu leef je in de tijd en eerst hij die het wezen van de tijd zelve leert beheersen en begrijpen, treedt in de eeuwigheid binnen. En een ogenblik later, wanneer er gesproken wordt over de juiste weg en dit en dat - het is in Perzië - dan wordt hij nog een beetje - hoe moet ik zeggen - humoristisch eigenlijk ook. Dan zegt hij: Mohammed had een paard om naar de zevende hemel te rijden, anderen zijn er gekomen op een ezel of op een kruis, maar gij moet het gaan langs uw weg.

Het is een dwaas die probeert een ander na te bootsen. Het is een wijze die probeert te begrijpen wat een ander was en daar zijn lering uittrekt op zo zij eigen weg tot het einde, juist te gaan.

Er is geen vaste waarheid, er is geen vaste zekerheid, ook al probeert de mens zich dat zelf voortdurend wijs te maken. Wat er is is de mens zelf. De mens met zijn geestelijke inhoud, met zijn verbondenheid met de totaliteit, met God, de mens die op zijn eigen manier moet zoeken naar de waarheid en dan niet naar de kosmische waarheid want die kan hij nog niet bevatten, maar naar een eigen waarheid waardoor hij de kosmos, de hogere kracht kan aanvaarden.

Nu zijn er mensen die zeggen, ja maar valt dan niet alle gezag weg?

Inderdaad, gezag als van buiten opgelegd is eigenlijk niet aanvaardbaar zodra we op een geestelijk terrein komen, want dat geestelijke kan immers niet mentaal beheerst worden, emotioneel door anderen bepaald worden zonder enige uitzondering. Er moet vrijheid zijn, maar die vrijheid – en nu citeer ik een meester – is een vrijheid die eigenlijk door onszelf ontstaat en hij zegt letterlijk – ik vertaal het dus wel voor u -: de vrijheid die wij kennen is de vrijheid van onze beslissing, wijzelf kunnen ons beperken, wijzelf kunnen remmen losgooien, maar waar en hoe wij dit ook doen, wij zijn gebonden aan de wereld waarin wij leven, wij zijn gebonden aan wetten van de kracht waaruit wij voortkomen.

Daarom is het goed te beseffen dat slechts hij vrij is, die zijn eigen doel zo zuiver weet te stellen dat hij daardoor zichzelf weet te beperken, Dat is erg humanistisch en misschien een beetje religieus...

Er zijn natuurlijk ook volgelingen geweest van al die mensen, dat begrijpt u wel, en één van hen was zelfs een beetje hatelijk toen hij zei: er zijn mensen die in instant-meditatie de bewustwording zoeken. Laat ik hen zeggen dat je daarin een tijdelijke rust maar geen vrijheid kunt vinden, want ons werk is niet slechts het mediteren. Leven als mens, strevende naar bewustwording, moet je voortdurend in jezelf waarheden beseffen en dan aan de buitenwereld toetsen in hoeverre ze reëel voor jou kunnen bestaan en welke betekenis ze voor je bezitten.

De mens die wegvlucht voor de beleving of de verantwoordelijkheid, zonder dat hij weet waarom, is een dwaas. Slechts hij die, de gevaren kennende, een weg zoekt die hem ondanks de gevaren voert tot een doel dat hem begerenswaardig is, is een wijze.

U ziet het, iedereen probeert op zijn manier zo'n beeld te geven wat je zoudt kunnen zijn en wat je zoudt moeten zijn. Maar nu leeft u in deze moderne wereld, een zeer technische wereld die voor een groot gedeelte meer bepaald wordt door de namaak dan door het echte; die een vervreemding voor een groot gedeelte van de mensen betekent van wat natuur is; een maatschappij die eigenlijk voortdurend alles probeert te exploiteren, tot zichzelf toe.

In die wereld staat de mens een beetje alleen en verlaten wanneer hij probeert een andere kant uit te gaan. Het is gemakkelijker om te zeggen: zoekt de eenzaamheid op, bezin u in uzelf, op God en leef uit zijn openbaringen. Maar waar vind je de eenzaamheid, waar vind je de kracht in deze totaal verwarde wereld om een ogenblik God te beleven. En wat meer is, waar vindt je dan nog de mogelijkheid en de vermogens om dat waar te maken.

Je kunt eenvoudig niet verder gaan en zeggen, nou dat is de juiste weg. Er zijn een hoop mensen die erg koppig zijn, ze proberen het toch. En als ze dat proberen dan moeten ze van hun eigen principes afwijken omdat het de enige manier is om tegenover de buitenwereld diezelfde principes te blijven verkondigen. Dit wil zeggen dat de eerlijke tot leugenaar wordt omdat hij het eens gestelde niet kan ontkennen zonder zichzelf als mens en als wetende te ontcrachten tegenover de wereld.

Dat zijn problemen waar u natuurlijk mee zult moeten worstelen.

Het is duidelijk dat in deze tijd bv. de wijsheden van Jezus, diens gelijkenissen, diens leringen, een andere betekenis gaan krijgen. Het kan haast niet anders want de mens van vandaag kan niet meer vertalen in geestelijke termen, hij vertaalt in of theoretische termen óf in praktische regels, een tussenweg ziet hij niet. Toch zijn er in deze tijd altijd weer enorme krachten aan het werk. Wanneer u alleen kijkt - om een klein voorbeeld te geven - naar de voortdurende omwenteling die op dit moment zich over de gehele wereld afspeelt; wanneer u kijkt naar die geheimen die overal uitlekken en onthuld worden; wanneer u kijkt naar de enorme revolutie die aan de gang is, ook op het terrein van geloof en geestelijk leven, waarbij de confrontatie mens/God voortdurend op een andere manier vertaald wordt omdat men er eigenlijk geen raad mee weet; deze wereld die soms de werkelijkheid zoekt in drugs omdat de stoffelijke werkelijkheid niet meer te verdragen is; de machteloze mens in deze tijd, ziet die krachten ingrijpen en hij begrijpt ze niet. En die krachten zijn er! Dit alles is niet alleen maar het onvermijdelijke resultaat van de materiële ontwikkeling, het is zeker ook niet het resultaat van het bewust streven van de mens, want met woorden ontkent de mens voortdurend datgene wat hijzelf met elke handeling verder tot stand helpt brengen.

Krachten die een nieuwe tijd moeten aankondigen! Goed, Aquarius, we weten het, de Aquariusperiode is aangebroken en de gehele revolutie past in het kader daarvan. Maar er moet meer zijn! Er moet een nieuw leven komen dat een beetje verder teruggaat misschien in

het verleden dan veel mensen zich graag herinneren, en dat vooruitgrijpt op datgene wat de mens nu nog niet meester is, de techniek. De meesters en leraren van deze tijd hebben geprobeerd om hier een weg te geven. En de krachten die op deze aarde voortdurend toch werkzaam zijn bevestigen mijn indruk dat hier een tendens wordt geschapen waardoor een mens moet veranderen of het konflikt voor zichzelf volledig aanvaarden. Nu is het gemakkelijk om te zeggen, ja maar het is een gulden gloed, dus komt het allemaal goed. Voor het geheel van de wereld ongetwijfeld, het komt goed! Voor de eenling is het moeilijker want vaak kan een geheel alleen gered worden als een eenling wordt opgeofferd. Is er niet een oud woord : beter dat één mens sterve dan dat een geheel volk kan ondergaan ! Dat klinkt nog steeds, alleen zegt men nu : beter dat één stand de ellende drage dan dat onze economie ten ondergaat of iets dergelijks. Maar het blijft precies hetzelfde. Het is dezelfde drogreden van het onrecht.

Nu zeggen de meesters dit: er kan alleen recht bestaan wanneer eenieder zichzelf kan zijn, zijn eigen regels voor zichzelf bepalen, mits hij niet ingrijpt in de vrijheden van anderen. Ze proberen een soort anarchie als het ware te prediken, maar een anarchie die niet uitgaat van het neerslaan van het bestaande, maar van het ontwikkelen van het goede. En in deze anarchie - want zo zie ik het toch wel - geven ze dan bepaalde stellingen, er zijn er een paar bij die zijn religieus, een paar andere daarvan, zijn meer praktisch.

Ik geef u eerst een paar religieuze : De wijze waarop ik God aanbid is niet belangrijk, mits ik God beleeft, want de mens die God beleeft kent in zich wat die God voor hem betekent en daaruit vloeit voort wat hij krachtens die God zal zijn. Een beetje : geen eeuwig-zaligmakende kerk of zoiets, alleen een waarheid die uit jezelf voortvloeit en die gebaseerd is op je eigen beleving.

Een andere: in elke mens berust de scheppende kracht; dan zal elke mens uit deze kracht kunnen leven en werken en volbrengen, datgene wat binnen de schepping is toegelaten en mogelijk is. Dit is meer dan een mens als redelijk pleegt te aanvaarden dat is ook heel eenvoudig en waarom ook eigenlijk niet ? Waarom zou een mens niet met geestelijke middelen een medemens mogen genezen en wél met medicijnen ? Waarom zou een mens wél in boeken wijsheid op mogen doen en niet geïnspireerd zijn door een hogere kracht ? Het ligt er maar aan wat je in jezelf vindt.

Maar dan komen een paar punten, die zijn ook nog religieus, die veel verder ingrijpen nog: Het is beter voor de mens om te strijden voor zijn begrip van juistheid in zijn eigen bestaan dan zich af te vragen in welke gedaante of gedaanten de Godheid zich openbaart, want daar waar de mens juist leeft, is de Godheid altijd nabij en beleefbaar. Maar daar waar de mens worstelt om het begrip van de Godheid te bevatten gaat hij vaak ten onder aan zijn onvermogen die Godheid te erkennen en te beleven. Ik zeg u : er is geen korte weg en er is geen lange weg. Er is slecht één weg en de kern van deze weg is aanvaarding van jezelf als deel van een geheel, levende uit het geheel en voor het geheel. Wie deze weg gaat, zal door het geheel voortdurend bestaan; hij zal niet vragen naar leven of dood maar zal zijn met het zijnde. Een gewichtige uitspraak volgens mij omdat daarin iets doorklinkt van de eeuwigheid en gelijktijdig toch ook weer iets van het zuiver menselijke.

En dan ten laatste: de kracht van de geest kan nooit gevangen zijn in de materie. De materie is slechts een spel van krachten dat uiteindelijk door de geest beheerst wordt, ongeacht de wetten die die materie vanuit zichzelf schijnt voort te brengen. Zo zeg ik u besef de kracht van de geest in u en werk met haar verschijnselen want het is de geest die u bezielt, het is de waarheid waaruit gij voortkomt, het is de schoonheid waarin gij beseft en het is de wijsheid waardoor ge uitdrukt wat werkelijkheid is in het diepst van uw wezen.

Dat zijn punten waarbij een groot gedeelte van die bijna dictatoriale neiging om te zeggen : dit is het juiste systeem, dit is het juiste leven, ontkend wordt, maar gelijktijdig daartegenover iets anders wordt gezet : er is een grondwaarde, een kosmische waarde die van meer belang is voor de mensheid, voor de mens en voor het totale al, dan elk systeem of elke regel ooit kan zijn zolang ze menselijk begripbaar is.

Dat is interessant, het is geen desavoueren van godsdiensten, vergeet dat niet. Het is niet zeggen : gooi ze nou maar opzij. Het is alleen erkennen dat ze hoogstens wegen zijn tot een doel, nimmer een doel in zichzelf.

En dan volgt daar automatisch op : hij die hoe dan ook, ten aanzien van zijn medemensen macht voorheft zal daardoor zijn medemensen onrecht doen. Nou dat is voor de economie een belangrijk punt dacht ik, en ook voor de politiek. Recht en onrecht kunnen niet worden uitgedrukt in bezit, maar in ervaren want recht en onrecht berusten op gevoelens, niet op feiten. Dat is ook een interessant punt, daar zou je met de rechtspraak eens over moeten praten, dacht ik. Het is een poging weer om die mens centraal te stellen.

En nu zult u zeggen : ja, is dat dan reëel, die mens zo centraal te stellen? Maar laten we daar nou eens iets tegenover zetten, laten we proberen om duidelijk te maken waarom ook materieel gezien die zaak noodzakelijk is. Kunt u God kennen? God kent u, maar u kunt God niet kennen. Kunt u uw medemens kennen ? Althans ten dele, beter dan u God kunt kennen. Bent u in staat om uit te maken wat het hiernamaals werkelijk is ? Ik leef er in, ik weet wat het is, maar u kunt dat niet. Alle beelden die we gebruiken om zoiets te benaderen zijn schijnbeelden, het zijn vergelijkingen die onvolledig zijn en nooit het totaal kunnen uitdrukken, zeker niet de werkelijkheid die je beleeft en die je als het ware doortrilt. Moet je je dan bezig houden met het onbegrijpbare terwijl je het gewone wat vlak bij je ligt en wat je zou kunnen begrijpen, waarin je wat zou kunnen doen, terzijde schuift. Is het reëel om een stelling die uit mensen is voortgekomen te verheffen tot een gezag waaraan elke mens zich moet onderwerpen ? Is het niet dwaas als een mens een marionet maakt en vervolgens zijn marionet gehoorzaamt ? En toch doen de mensen juist dat. Ze roepen uit : dit is het juiste systeem, dat is de politieke oplossing, dit is de juiste economische ontwikkeling. En ze maken regels en wetten maar ze vergeten dat ze eerst mens wroeten zijn. Het is de mens waaruit het voortkomt, als de mens verandert, verandert de rest van zelf maar een systeem kan een mens niet veranderen, wél een mens een systeem en dat vergeet men. Je kunt iedereen van alles voorleggen en zolang het makkelijk genoeg gaat, zal hij zich daar bij neerleggen of het nu een dogma is wat je verkondigt of dat het een politieke maatregel is. Maar dat wil niet zeggen dat je die mens daarmee verandert. Dat wil alleen maar zeggen dat een deel van die mens niet tot uiting komt of dat hij zijn uiting en op een bepaalde wijze formuleert nietwaar. Denk maar eens na, dan is het ook hier weer de mens waar het om gaat.

Die formuleringen, die zijn niet levend, die kunnen pas inhoud krijgen wanneer ze in de mens volledig aanvaard worden, beleefd worden. De mens staat centraal. Leringen van de meesters van de laatste tijd, leraren van de laatste tijd komen dan ook steeds weer terug op de belangrijkheid van die mens. Die mens is niet een factor in een maatschappij. Neen, die mens is de bouwsteen van al wat op aarde mogelijk is in het geestelijk begrip, besef, de mentale mogelijkheid die wij mensheid noemen. Maar dan moeten wij ook reëel zijn, dan moeten we eerst ons met de mens bezighouden en dan met het andere. Ik citeer maar weer een paar punten die, volgens mij, verhelderend kunnen werken. Indien gij naar de wereld schouwt, zo ziet gij niet de werkelijkheid. Ge ziet wat ge verwacht te zien. Zo maakt gij uw wereld, maar uw wereld is geen werkelijkheid. Indien gij tracht meer te beseffen van wat is en minder ziet naar uw verwachtingen, zult ge de waarheid benaderen. Wanneer ge waarheid benadert zult ge misschien in staat zijn de waarheid omtrent uzelve eveneens te aanvaarden. Want elke mens leeft in een droom omtrent zichzelf en slechts zelden ontworstelt men zich aan het beeld dat men voor zichzelf heeft gebouwd en dat men ik noemt zonder dat het enige werkelijke inhoud heeft.

De mens is dus niet wat hij denkt te zijn, hij is iets anders en hij moet zichzelf degelijk ontmantelen, ontdoen van allerhand illusies, van voorrecht, van stand, van intelligentie, van bezit, van status, van zelfs juistheid van inzicht, voordat hij kan komen tot een beetje aanvaarden van een wereld die echt bestaat. En mag ik er hier een bijvoegen die niet van een van die meesters of leraren valt, maar die erg goed past hierbij : Grotere machten spelen een rol op aarde; internationale bedrijven worden geregeerd door computers en ambtenaren die verkeerdelijk zichzelf onfeilbaar achten. Zo vergaat het menszijn, de mens, en wordt hij tot een verlengstuk van een machine die hij zelf geschapen heeft. Het is maar hoe je het bekijkt natuurlijk ! U kunt zeggen, ja we hebben die handel nodig, we hebben die welvaart nodig, maar - en dat is nu al een aardige tijd geleden, het is uit de zestiger jaren dat ik nu aanhaal - er wordt gezegd door een leraar : Besef dat gelukkig zijn betekent : vrede kennen in jezelf, zonder vrede vindt je geen geluk. Maar vrede kan verstoord worden door de eisen die je aan de wereld stelt, door het bezit dat je je eigen noemt en zelfs door je illusie omtrent je belangrijkheid voor anderen. Beperk daarom al je bezit en je functie en gezag ten aanzien van anderen, tot een minimum opdat je in jezelf vrede moogt kennen, want eerst uit de vrede

wordt het geluk geboren en eerst in het geluk kun je komen tot de beleving van een menselijke werkelijkheid die verder reikt dan de materie alleen. Toen was er nog helemaal niet zoveel sprake van enorme welvaart en zo, die modewoorden waren er nog niet eens.

En een ander citaat van een meester vind ik ook hier noemenswaardig. Hij zegt namelijk op een gegeven ogenblik tegen iemand die nogal technisch uit de hoek is gekomen : velen spreken een geheimtaal en achten zich meer om de woorden die zij gebruiken doch ik zeg u, slecht hij die een woord spreekt dat een ander begrijpt, spreekt werkelijk. Spreek daarom in de termen die anderen kunnen begrijpen, probeer in eenvoud uw wezen te openbaren aan hen en zo deel te zijn van hun eigen vrede, hun eigen geluk, dat gij tevredener en gelukkiger moogt zijn, dat zij sterker mogen zijn in het geluk en de vrede die zij zoeken of vinden.

Eigenlijk is dit allemaal, ja, een beetje vaag. Het klinkt allemaal mooi, erg gedragen, maar waar komt het in de praktijk op neer. Op het punt dat je zegt, de mens staat in het middelpunt maar dat betekent dat u nooit een mens ook maar op enigerlei wijze onrecht moogt doen bijvoorbeeld om en 't wille van bezit. Het betekent dat u geen recht hebt om een medemens op welke manier dan ook ongelukkig te maken, dat u geen recht hebt om een medemens te veroordelen en dat een beoordeling van een medemens alleen voor uzelve maar nooit voor een gemeenschap zou kunnen plaats vinden. Het betekent dat je jezelf een hele hoop beperkingen moet opleggen om mens te zijn.

En die beperking die is niet in de eerste plaats, zoals heel veel mensen zeggen, jezelf, strikt regiem, orde, tucht, plicht; neen, eerst de wereld rond je, die mensen rond je vrij laten erkennen in hun eigen recht, in hun eigen manier om hun problemen op te lossen. Het is beter jezelf wat minder te beheersen en je medemensen niet te schaden, dan jezelf de striktste en meest heilige of schijnheilige discipline op te leggen en gelijktijdig de wereld er aan op te offeren.

Er zijn een hele hoop dingen waar ik wel eens bij stil sta, dan zeg ik ook, ja, weet u dat ... in het christendom kent u allemaal: laat de kinderkens tot mij komen. Dat wordt dan zo heerlijk propagandistisch vertaald. Die kindertjes die staan dicht bij Jezus en daar moeten we dan goed voor zijn, dat zijn later ... ja, best ! Maar waarom de kinderen ? Hebt u daar al eens over nagedacht ? Kinderen zijn eigenlijk maar verrekte kleine egoïsten als we eerlijk zijn. En ze zijn absoluut niet heilig hoor, je kunt ze schijnheilig maken maar heilig zijn ze zeker niet. Maar wat doen ze dan wel : ze zijn spontaan zichzelf. Wanneer ze iemand aanvaarden en vertrouwen geven, doen ze het volledig en ze hebben met veel wat ze doen nou niet die hele handige bijbedoelingen voor een verre toekomst, ze leven in het heden. Misschien zou je die woorden van Jezus dus voor deze tijd nog een beetje anders moeten vertalen en dan zit je direct ook weer bij die instelling, die humane instelling waar ik het over heb. De mens die durft te leven bij de dag, die durft te betrouwen op God bij wijze van spreken, die de wereld durft zien zoals hij op dit moment is, met dit beleven en verder niet, staat dicht bij Jezus dan degene die in al zijn wijsheid probeert om de zaak te regelen.

Er zit trouwens in dat evangelie verhaal, als u mij toestaat om daar nog enkele voorbeelden uit te putten, nog een ander heel eigenaardig symbool. Wie was de verrader van Jezus ? Dat was de minister van financiën. Even over nadenken : Geld ... kunnen we wegpraten, zeggen, ja, maar hij was gegrepen door de gierigheid en de geldduivel. Ja, best ! Maar het was geld, bezit dus waaruit het verraad uit voortkwam. Misschien ook interessant. Er zijn een hele hoop mensen die hun medemensen, bewust of onbewust, verraden omdat ze op die manier dan toch maar een vast hoog pensioen kunnen krijgen. Geld is zo belangrijk geworden dat je de mens ervoor verraadt. Misschien zou deze maatschappij een beetje minder in geld moeten denken en zou de mens een beetje minder zich af moeten vragen, waar moet ik morgen van leven. Hij zou zich af moeten vragen : hoe leef ik vandaag goed.

En nu zeg ik, dat is beschouwing en het zou dwaas zijn wanneer ik daar te lang over door zou gaan.

Er zijn natuurlijk nog heel wat dingen te zeggen en er zijn een hele hoop bezwaren in te brengen ook tegen hetgeen ik gezegd heb, ik ben er me volledig van bewust. Maar als je probeert om de zaak maar simpel en eenvoudig te houden, dan zou je eigenlijk dit moeten zeggen: wanneer je als mens een meester kiest, moet je hem trouw zijn zolang de meester jou trouw is. Wanneer je een richting kiest in je leven is dat je eigen zaak, maar dat is altijd een richting waarin de medemenselijke gelijke of grotere rechten zelfs heeft dan jijzelf of degene

die je volgt. Een meester die jou maakt tot supermens ten aanzien van anderen, is een meester die je verraadt omdat hij je het begrip van je werkelijk menszijn ontnemt. Iemand die zegt dat welvaart ligt in bezit is een dwaas want welvaart is dan een uiterlijk iets dat in getallen geteld kan worden. Maar het is gelijktijdig de bron van ongeluk.

Naarmate de welvaart groter wordt in vele landen hebben we dat gezien - de zekerheid, de sociale zekerheid groter wordt, neemt het aantal zelfmoorden toe, wordt het aantal druggebruikers groter. Zelfs in Rusland moet men voortdurend strijden tegen degenen die op welke wijze dan ook, zich een roes trachten te verschaffen of het alcohol is of andere middelen, die daar eveneens - zij het in het geheim in omloop zijn.

Laten we ons dat goed realiseren : er is geen welvaart, er is "welzijn". Maar "zijn" is bestaan, "wel", goed: "goed bestaan". Maar goed bestaan kun je alleen als je zelf goed bent.

Nu moet je je niet afvragen wat de wereld daarvan denkt, moet je afvragen wat je zelf ervan denkt. En dan moet je je niet afvragen hoe je een ander ertoe kunt brengen te doen zoals jij, moet je gewoon doen wat je voelt dat goed is. De mens draagt verantwoordelijkheid voor zichzelf maar hij draagt ook verantwoordelijkheid voor alles wat hij in die wereld is. De mens kan geen verandering brengen in veel wat hij in die wereld betekent want die wereld dat is een heel systeem. Je kunt niet zeggen dat één ion verantwoordelijk is voor de moleculaire structuur van deze wereld, dat is onzin. Je kunt niet zeggen dat één mens aansprakelijk is voor de maatschappij. Je kunt wel zeggen dat die mens aansprakelijk is voor al wat hij zelf in die maatschappij betekent. Je kunt je er niet aan onttrekken, goed, maar je kunt daarin uzelf zijn. En je hebt kracht ! Per slot van rekening, wat maakt het uit voor u indien deze vorm nou uitgeblust wordt of niet, je leeft wel voort. Je bent de energie, je kunt van vorm veranderen, maar uw wezen blijft gelijk.

Wees jezelf ! Dat wil zeggen, wees harmonisch. Ken vrede, ken geluk! Dat wil zeggen : gebruik de kracht die je bent. Wees niet spaarzaam met je krachten en met je leven en al die dingen meer. Je kunt nooit iets bewaren, je kunt niet méér worden dan je bent. Je kunt niet minder worden dan je bent. Je kunt je alleen bewust worden van hetgeen je bent. Gebruik je kracht rustig ! Je kunt geen kracht gebruiken waardoor je verandert, je kunt niet minder worden, of meer. Je kunt alleen je bewust worden van hetgeen je bent. Gebruik dan die geestelijke kracht die je bezit. Doe een beroep op die inspiratie die je heel wat verder kan voeren dan menige boekenwijsheid soms. Doe een beroep op het diepst van je eigen wezen wanneer je je gedrag moet bepalen. En welke methode je dan gebruikt is niet belangrijk. Bid tot God, het antwoord komt uit uzelve. Voorzeker, God is in u, maar het antwoord is altijd datgene dat door uw besef komt, uw onderbewustzijn, uw waarden van erkenning, uw geestelijke inhoud. Wanneer je krachten gebruikt, doe het uit uzelf of doe het uit God, doe het magisch of doe het anders, 't doet niet terzake. Die kracht hebt u, die kracht is er. De manier waarop je ze richt is niet belangrijk wanneer je ze maar gebruikt. Leef met de geestelijke krachten, leef met je vertrouwen. Wees niet zo dwaas om alles precies volgens je eigen opvattingen van prettig en aangenaam te willen vormen. Probeer geluk te vinden in datgene wat is, niet in datgene wat volgens jouw zou moeten zijn. En wanneer je een gezag aanvaardt in de wereld, doe het gedisciplineerd, wees er trouw aan totdat blijkt dat het onjuist is en neem dan je vrijheid en wees jezelf. Maar probeer vooral niet, zoals veel mensen van alle kanten tegelijk te leven, een beetje van dit en een beetje van dat. Zo'n mens maakt van zichzelf een geestelijke hutsepot, een soort stoofpot waarin alle werkelijke betekenis van je leven langzaam maar zeker versmoord wordt tot wat overblijft, een geestloos, niet meer menselijk wezen in menselijke gedaante is, een automaat, geregeerd door voorschriften en lusten. Wees jezelf mens, leef! Jij bent het middelpunt! Dat is mijn filosofie.